

Omgevingsparticipatie

Ruimtelijk ontwikkelplan en Natuurontwikkelingsplan

ENGIE 17 okt '22

Restricted

Internal

Secret

Herontwikkeling Centrale Harculo

De IJsselcentrale (Centrale Harculo) was jarenlang een belangrijk baken voor Zwolle. De centrale is na de Tweede Wereldoorlog gebouwd om met fossiele brandstoffen zoals kolen, olie en gas in de groeiende elektriciteitsvraag van Nederland te kunnen voorzien. De tijd van de fossiele energie is echter aan een einde aan het komen, Nederland schakelt geleidelijk over op schone, hernieuwbare energie. Om die reden heeft de eigenaar van de IJsselcentrale, ENGIE, besloten de centrale te slopen en het terrein te herontwikkelen.

Met het verdwijnen van de centrale is er een heel bijzonder gebied beschikbaar gekomen voor de stad Zwolle. Hier liggen actuele opgaven rondom natuur, water, recreatie, wonen, cultuur en kleinschalig werken.

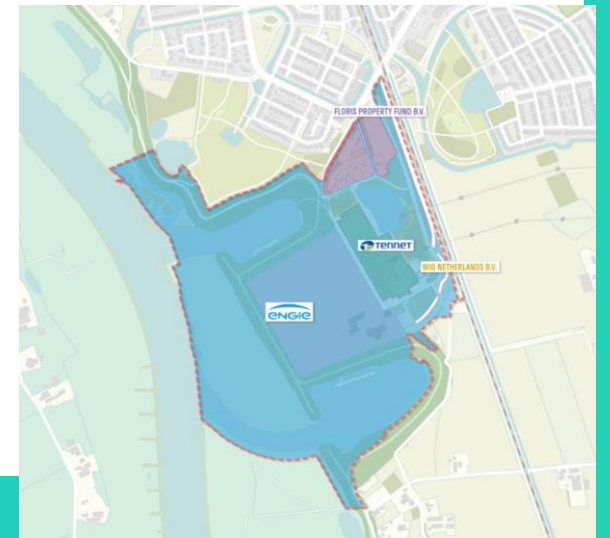

Gebiedsvisie IJsselcentrale en Omgeving

Op verzoek van de gemeente is één gebiedsvisie opgesteld voor het gebied van de voormalige IJsselcentrale (ENGIE) en de omgeving van de dienstenwoningen aan de prof. Feldmannweg (projectontwikkelaar).

Het is de wens om het gebied een stevige impuls te geven, de kansen voor de stad en het omliggende landschap te verzilveren en de belangrijke historische verhalen van dit gebied een duurzame nieuwe betekenis te geven. Dit alles om niet alleen de bestaande waarden zoveel mogelijk te behouden, maar ook om nieuwe waarden toe te voegen voor de komende generaties. De gebiedsvisie is vastgesteld op 6 juli 2021 door gemeenteraad van Zwolle.

Binnen dit project wordt de gebiedsvisie uitgewerkt in een Natuurontwikkelingsplan en Ruimtelijk Ontwikkelingsplan voor het gebied waar Engie eigendom heeft.

Natuurontwikkelingsplan (NOP) en Ruimtelijk Ontwikkelingsplan (ROP)

In de huidige fase (medio 2022 - medio 2023) werken we aan een Natuurontwikkelingsplan (NOP) en Ruimtelijk Ontwikkelingsplan (ROP). Deze plannen worden zo goed op elkaar afgestemd dat ze samen lezen als één. In de gebiedsvisie zijn op hoofdlijnen de kaders voor de herontwikkeling beschreven en welke functies in de herontwikkeling een plek krijgen.

Deze fase van NOP en ROP vormt een concretisering van de gebiedsvisie en zal meer in detail beschrijven hoe de nieuwe wijk eruit gaat zien.

Concretisering betekent ook keuzes maken en deze keuze goed onderbouwen.

Hiervoor zetten wij ons reeds ingezette participatie proces op vergelijkbare wijze voort. Wij betrekken de stakeholders ook bij het NOP en ROP om zo te komen tot een goed plan.

Deze notitie (participatie notitie 2022) beschrijft het belang dat ENGIE hecht aan participatie en op welke wijze zij vormgeeft aan participatie in de fase van NOP en ROP.

Participatie doelstelling

Waarom hecht ENGIE aan participatie: verrijking, draagvlak en verbondenheid leiden tot een beter resultaat

Bij de herontwikkeling hecht ENGIE veel waarde aan de inbreng en belangen van de omgeving: participatie draagt bij aan een beter resultaat.

De bewoners van Zwolle-Zuid en van het buitengebied tonen zich reeds sinds de sloop van de oude centrale betrokken bij de ontwikkelingen op het terrein van Harculo. ENGIE waardeert deze betrokkenheid en ENGIE informeert en betreft haar omgeving op haar beurt ook in een gedegen participatie. De gemeente (o.a. de wijkmanager en de communicatieadviseur) is betrokken bij de participatie.

ENGIE wil benaderbaar zijn en in direct contact staan met haar omgeving.

De inbreng en betrokkenheid van onze stakeholders draagt bij aan verrijking, meer draagvlak en verbondenheid en dus aan een beter resultaat voor de herontwikkeling: een unieke nieuwe wijk voor Zwolle, een wijk die waarde toevoegt aan de stad.

Participatie

Een gestructureerd proces door de omgeving goed in kaart te brengen

Bij aanvang: je verdiepen in de omgeving

ENGIE werkt met het Canvas Omgevingsmanagement. Dit canvas biedt structuur tot de kern van de opgave te komen en de wijze waarop het omgevingsmanagement gaat bijdragen aan de realisatie hiervan. Door het gestructureerd in beeld brengen van onder meer de opgave, kaders, de omgeving (context, stakeholders, issues, etc.) kan een participatie aanpak worden uitgewerkt passend bij het gedachtegoed van de nieuwe Omgevingswet. Samen met gemeente Zwolle is het canvas doorlopen en zo een participatie proces ingericht. Gaandeweg het project vinden evaluaties plaats en is herijking van de aanpak mogelijk. Er is sprake van een iteratief proces.

Belangen en spanningsvelden

Bij aanvang van het proces van het NOP en ROP worden de stakeholders geïnformeerd over o.a. het proces en over de ambities van ENGIE op het terrein. De juiste informatie en kennis is nodig om een goede dialoog te kunnen voeren. De participatie is vervolgens met name gericht op het bevragen van en het in gesprek gaan met de omgeving over hun belangen en ideeën over de nieuwe inrichting van de locatie of wat daarmee verband houdt. Bij een gebiedsontwikkeling spelen verschillende belangen en kunnen 'conflicts of interest' ontstaan. Dergelijke spanningsvelden worden besproken met stakeholders om te verkennen of en hoe een oplossing mogelijk is. Van alle gesprekken wordt een verslag gemaakt.

Participatie

Een gestructureerd proces door de omgeving goed in kaart te brengen

Duidelijke verwachtingen

We geven duidelijk aan hoe het proces van NOP en ROP eruit ziet, wat de momenten van inspraak zijn, over welke thema's stakeholders kunnen meedenken.

Inbreng van stakeholders is raadgevend/ adviserend. Het is aan ENGIE en adviseurs deze inbreng bij het NOP en ROP te betrekken en te bepalen wat er uiteindelijk in het NOP en ROP wordt opgenomen. Uitgangspunt daarbij is dat de gemaakt keuzes kunnen worden onderbouwd.

Na een participatiemoment volgt terugkoppeling van de opbrengsten. In sheet 11-12 -13 geven we een indicatie van de activiteiten en de besluitvorming.

Beschrijving van het participatie proces in een journaal

In een participatie journaal wordt beschreven welke stakeholder activiteiten worden ondernomen met welk resultaat. Op www.harculo.nl staat het participatie journaal dat is opgesteld als bijlage bij de Gebiedsvisie IJsselcentrale en omgeving. De participatie activiteiten die sinds vaststelling van de gebiedsvisie plaatsvinden, worden opnieuw in een participatiejournaal beschreven.

Wijze van interactie met stakeholders

Inzet van communicatiemiddelen

ENGIE heeft op verschillende manieren contact met haar stakeholders, afhankelijk van het doel van het contact wordt gekozen voor een passend communicatiemiddel:

- Persoonlijke gesprekken met stakeholders, dit kan zijn face to face of digitaal
- Locatie bezoek waarbij het zien/beleven van de locatie een voorname rol speelt
- Werksessies, met name ten behoeve van verrijking, het ophalen van nieuwe ideeën
- Plenaire bijeenkomsten of webinars met mogelijkheid tot vragen
- Websites: www.harculo.nl en de relatief nieuwe website www.IJsselcentrale.nl. Harculo.nl gaat met name over ENGIE (sloop en herontwikkeling), IJsselcentrale.nl wordt beheerd door de partijen die actief zijn op de locatie van de voormalige centrale (ENGIE, BOEI en RAW) en richt zich met name op de placemaking activiteiten, wat is er te doen op de locatie
- Nieuwsbrief Harculo ten behoeve van informatie delen over herontwikkeling en actualiteit

Wie zijn de stakeholders?

Inventarisatie & stakeholders bepalen zelf of zij betrokken willen worden

De contacten met de stakeholders uit de voorgaande fases worden voortgezet. ENGIE heeft haar stakeholders voor de herontwikkeling geïnventariseerd, maar uiteindelijk bepalen partijen zelf of zij wel of niet betrokken willen worden. Wij mogen o.a. tot onze stakeholders rekenen:

- De omwonenden en inwoners van Zwolle Zuid en het buitengebied
- Diverse belangenorganisaties en georganiseerde partijen, onder meer: TenneT, Natuurplatform Zwolle (koepelvereniging NPZ), Natuur en Milieu Overijssel (NMO), Stichting Landschapsbelangen Harculo-Herxen-Windesheim, Fietzersbond Zwolle, belangenorganisatie Oldenelerpark, Visserijvereniging De Hengelsport Zwolle.
- Overheidspartijen, zoals gemeente Zwolle, provincie Overijssel, Rijkswaterstaat (RWS), Waterschap Drents Overijsselse Delta (DOD), Staatsbosbeheer (SBB)
- (lokale) Media
- Gebruikers van de locatie zoals placemakers RAW en BOEi

De ervaring leert dat partijen zich ook gaandeweg het project bij ons melden en dan door ons betrokken worden. Er vindt geen uitsluiting van stakeholders plaats.

Invloed

Waar kunnen stakeholders invloed op uitoefenen

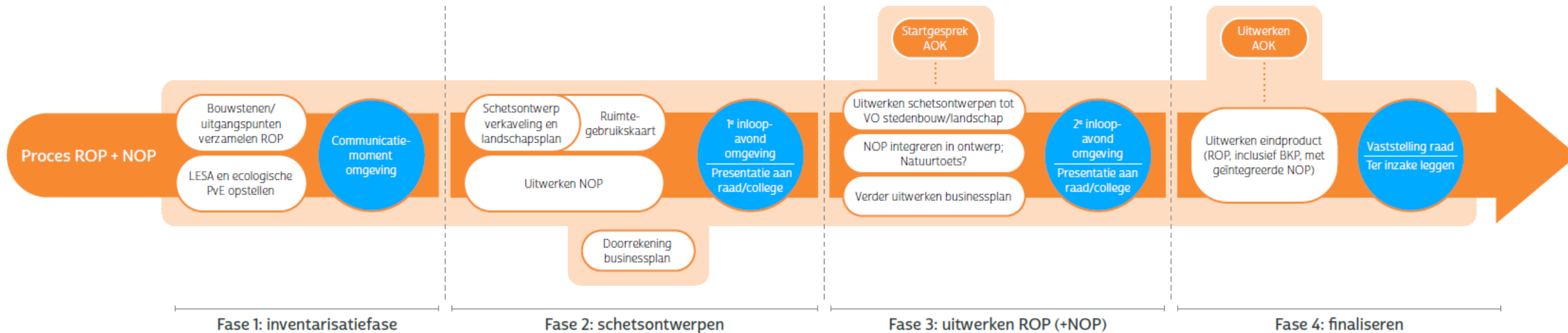
De Gebiedsvisie IJsselcentrale en omgeving is leidend voor de fase van NOP en ROP. Dat betekent dat geen reactie wordt gevraagd op de beoogde ontwikkeling, bestaande uit het ontwikkelen van natuur, het opwekken en opslaan van hernieuwbare energie, de ontwikkeling van 450-500 nieuwe woningen en de functies kleinschalig werken, horeca, cultuur en recreatie. Op de invulling van deze functies kunnen wel reacties komen.

Stakeholders worden door ons uitgenodigd om te reageren op concepten en met ons (en onze adviseurs) van gedachten te wisselen. De uitwerkingen en schetsen van NOP en ROP in fase 2 zijn nu nog niet bekend, maar we denken bijvoorbeeld aan:

- Inbreng van kennis over lokale natuur (bijv. NPZ)
- Ideeën over hoe natuur in het gebied kan worden versterkt
- Ideeën over hoe de natuur door bewoners/bezoekers kan worden beleefd
- Ideeën over hoe natuurversterking en natuurbeleving samen kunnen gaan
- Reactie op de schetsen van de locatie (invulling openbare ruimte en ruimtelijke structuur/opzet van de wijk)
- Ideeën over hoe cultuurhistorie een plek kan krijgen in de nieuwe wijk
- Ideeën over het (succesvol) combineren van natuur met recreatie

Proces NOP en ROP

Dit schema geeft een indicatie van het proces van NOP en ROP. In de blauwe bollen zijn stakeholder contactmomenten aangegeven (bijv. nieuwsbrief, inloopbijeenkomst, webinar). Tussentijds vinden meerdere 1:1 contacten met de stakeholders plaats. Deze contacten zijn in het procesoverzicht niet opgenomen.

Legenda

LESA: landschap ecologische systeem analyse

PvE: Plan van eisen

VO: voorlopig ontwerp

AOK: anterieure overeenkomst (hierin wordt afgesproken welke (inrichtings)kosten door welke partij gedragen worden)

BKP: Beeld kwaliteit plan

NOP

ROP

Businessplan

Communicatie en participatie momenten

Hieronder volgt een planning (indicatief) van de omgevingscommunicatie en stakeholder gesprekken

Datum	Wat	Wie	Type comm	Opmerkingen
Juli- oktober	Inventarisatie: Gesprekken stakeholders (directe burens, natuur organisaties, staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat etc.)	ENGIE	Stakeholders extern	
Oktober / november	Inventarisatie, uitwerking NOP en ROP met stakeholders (schetsen van o.a. verkaveling, landschapsplan, ruimtegebruik)	ENGIE	Gesprekken	
11 oktober	Nieuwsbrief	ENGIE	Omgevingscommunicatie	Terugblik expositie Update gebiedsvisie Uitleg proces ROP NOP + persoonlijk contact optie
4 november	Bezoek gemeenteraad Zwolle op locatie Harculo	ENGIE	Gemeenteraad, op locatie	Kennismaking op en met de locatie, Toelichting op herontwikkeling, gebiedsvisie en het proces voor NOP en ROP Nadien: berichtgeving op harculo.nl
november/ december	Informatienota gemeenteraad over procesplanning en participatieplan	Gemeente		
november	Stakeholder gesprekken vervolg/verdieping op basis van eerste resultaten	ENGIE	Stakeholders extern	Gericht op ophalen reacties op eerste resultaten. Verrijking. Discussie.
medio november- december	Nieuwsbrief Harculo met uitnodiging aan belanghebbenden voor inloopbijeenkomst over schetsen en eerste uitwerking NOP en ROP	ENGIE	Omgevingscommunicatie	
januari	Inloopbijeenkomst voor belanghebbenden over schetsen en eerste uitwerking NOP en ROP	ENGIE	Stakeholders extern, Bij voorkeur op locatie	Informerende van stakeholders en vragen naar feedback op schetsontwerpen en eerste uitwerkingen NOP/ ROP

Communicatie en participatie momenten

Vervolg

Datum	Wat	Wie	Type comm	Opmerkingen
Februari 2023	Terugblik op 1 ^e inloopbijeenkomst NOP en ROP proces melden in Nieuwsbrief / op website	ENGIE	Omgevingscomm	
<i>Op voorhand is het lastig een planning te geven van de participatie activiteiten na fase 2. Er is sprake van een iteratief proces en gaandeweg zal de participatie aanpak verder verfijnd en uitgewerkt worden. Het verloop van het project en wat nodig en gewenst is door stakeholders is hierin mede bepalend.</i>				
Voorjaar 2023	Verdiepingsonderzoeken milieu; update in Nieuwsbrief / op website	ENGIE	Omgevingscomm	Proces terugblik en vooruitblik naar 2023
Fase 3 Voorjaar 2023	Uitwerking NOP en ROP Aanscherping van de schetsen en uitwerkingen; bespreken van dilemma's en keuzes etc. in gesprekken met georganiseerde stakeholders	ENGIE	Gesprekken	
Medio 2023	2 ^e Inloopavond / contact moment met de omgeving over de concepten NOP en ROP	ENGIE	Omgevingscomm	o.a. onderbouwing keuzes, samenhang NOP en ROP
	Uitwerken NOP en ROP (oa. Verwerken inbreng uit 2 ^e contactmoment)	ENGIE		
	Presentatie NOP ROP aan Stakeholders	ENGIE	Omgevingscomm	Timing in samenhang met presentatie raad! Intern bericht
	Presentatie aan raad / college	ENGIE		
	Ter inzage legging			
	Vaststelling raad			

Participatie bij gebiedsvisie

Door op de ingeslagen weg...

ENGIE zet de participatie voort op de reeds ingeslagen weg. Dat past bij de afspraken die gemaakt zijn en de consistentie in onze werkwijze. Daarom zijn hieronder de links opgenomen naar de bestaande stukken van de gebiedsvisie en het participatie journaal.

In het participatiejournaal uit mei 2021 is te lezen hoe bewoners, burens en andere belanghebbenden door ENGIE, Floris Property Fund en de Gemeente betrokken zijn bij de herontwikkeling van de locatie van de oude Centrale Harculo. Hieruit is de Gebiedsvisie ontstaan.

- [Het participatiejournaal is hier terug te lezen](#)
- [Lees hier de Gebiedsvisie terug](#)

Stakeholder activiteiten tot op heden

Afgelopen jaren hebben wij op diverse wijze vorm gegeven aan participatie:

- Overleggen, fysiek (op locatie) en digitaal
- Diverse mailwisselingen en telefoongesprekken
- Meerdere inloopavonden over sloop en over herontwikkeling
- Communicatie over het neerhalen van de schoorstenen bij de sloop, in maart 2017 (honderden belangstellenden keken op de dijk toe naar het neerhalen van de twee schoorstenen)
- Werksessies (2X) met de omgeving (2019) waarvan de opbrengst is verbeeld in tekeningen
- Digitale informatie bijeenkomsten over het raamwerk van de gebiedsvisie (5X)
- Herontwikkeling van Harculo heeft twee keer als casus gediend voor de Minor Future Cities van Hogeschool Windesheim waardoor verrijking en 'out of the box denken' door jongere stakeholders werd ingebracht
- Nieuwsbrieven (>10) sinds de sloop aan een groep van ca. 800 adressen
- Website Harculo.nl (sloop en herontwikkeling) en sinds kort ook de nieuwe site [www. IJsselcentrale.nl](http://www.IJsselcentrale.nl) waarop meer aandacht voor de placemaking is in samenwerking met BOEI en Ronald A. Westerhuis
- Diverse filmpjes en weblogs
- Persberichten en aandacht van media (met name Wijkkrant Zwolle Zuid, de Stentor)

Placemaking activiteiten

Placemaking op de locatie van de voormalige IJsselcentrale is erop gericht om in een vroeg stadium de kwaliteit van het te ontwikkelen gebied te verbeteren. Sommige elementen van placemaking vormen als het ware een proeftuin voor de toekomstige ontwikkeling, bijv. 'ontspanning'. Placemaking is er ook op gericht dat voordat de herontwikkeling daadwerkelijk plaatsvindt, de leefbaarheid van het gebied wordt vergroot en mensen er graag verblijven.

Voorbeelden van placemaking activiteiten:

- Theaterproductie Bruisende Buren (door en voor de burenen), Requiem voor de IJsselcentrale (uitverkocht)
- IJsselbiennale (2021) met pop-up restaurant Bennies (lovende recensies)
- Fotoexposities Zilveren Camera 2021 en 2022, Expositie 'Verhalen van Harculo' (De Stad Verbeeldt) 2022 waarin ervaringen van oud medewerkers en buurtbewoners van Harculo zijn verbeeld in foto en digitale producties
- Deelname Open Monumentendag 2022
- Atelier Ronald A. Westerhuis in het Koelwatergebouw

BOEi en Ronald Westerhuis zijn de partijen die op dit moment placemaking activiteiten initiëren/coördineren. Er is een kaderdocument opgesteld met een 'stoplichtmodel' voor beoordeling van evenementen. Bij de placemaking moet ook de omgeving betrokken gaan worden. Dit wordt door de partijen uitgewerkt in een participatieplan. Ook nu zijn er (zij het op beperkte schaal) al wel contacten met buurt.

